

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีรายละเอียด การดำเนินงานการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย วิชาการ และหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ทั้ง 5 กลุ่ม ตามโครงสร้างของหลักสูตร คือ กลุ่มทักษะ ที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพและกลุ่มประสบการณ์พิเศษของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๖ โรงเรียน โดยไม่สุ่มตัวอย่าง คือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วย ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 72 คน
2. กลุ่มหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ซึ่งได้แก่ หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ทั้ง 5 กลุ่ม ประสบการณ์ ตามโครงสร้างของหลักสูตรจำนวน 180 คน

รวมกลุ่มประชากรทั้งสองกลุ่ม 252 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับของปัญหาการบริหาร การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด จำนวน 80 ข้อ โดยมีค่าคะแนนของระดับปัญหาให้ผู้ตอบพิจารณา ดังนี้

4	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับมาก
2	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับน้อย
1	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
0	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาเลย

ผู้ตอบแบบสอบถามจะทำเครื่องหมาย เลือกตอบเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้ครอบคลุมงานวิชาการ 8 ด้านคือ

1. กระบวนการบริหารงานวิชาการ
มีค่าตามจำนวน 10 ข้อ (ข้อ1-10) คิดเป็นร้อยละ 12.50
2. หลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร
มีค่าตามจำนวน 9 ข้อ (ข้อ11-19) คิดเป็นร้อยละ 11.25
3. การจัดการเรียนการสอน
มีค่าตามจำนวน 14 ข้อ (ข้อ20-33) คิดเป็นร้อยละ 17.50
4. สื่อการสอน
มีค่าตามจำนวน 10 ข้อ (ข้อ34-43) คิดเป็นร้อยละ 12.50
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
มีค่าตามจำนวน 10 ข้อ (ข้อ44-53) คิดเป็นร้อยละ 12.50
6. ห้องสมุด
มีค่าตามจำนวน 9 ข้อ (ข้อ54-62) คิดเป็นร้อยละ 11.25
7. การนิเทศการศึกษา
มีค่าตามจำนวน 8 ข้อ (ข้อ63-70) คิดเป็นร้อยละ 10.00

8. การวัดและประเมินผลการศึกษา

มีคำถามจำนวน 10 ข้อ (ข้อ 71-80) คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อ เสนอแนะในการแก้ไขปัญหา
การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 8 ด้าน

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงาน จากเอกสาร วารสาร หนังสือนิตยสาร และผลงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาของแต่ละด้านมากที่สุด แล้วนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและ
การบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ท่าน ช่วยตรวจแก้และตรวจสอบความเหมาะสมในด้านเนื้อหา
และภาษาที่ใช้ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์	หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
--	--

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ต้นดีเมธ	อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
---------------------------------------	--

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด	อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
------------------------------------	--

อาจารย์ราศี ทองสวัสดิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามแสน
อาจารย์ชลิศ พุทธรักษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนาคปรก

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่ม
ประสบการณ์ทุกกลุ่มในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร 5 โรงเรียน ๆ ละ 7 คน เป็นผู้บริหาร
1 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 1 คน และหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ตามโครงสร้างของหลักสูตร

5 กลุ่มประสบการณ์ จำนวน 5 คน รวม 35 คน จากโรงเรียนต่อไปนี้

1. โรงเรียนหรร้านิลวัชระ
2. โรงเรียนวัดสวนส้ม
3. โรงเรียนวัดด่านสำโรง
4. โรงเรียนอนุบาลวัดกษัตริย์สงคราม
5. โรงเรียนพระสมุทรเจดีย์

โรงเรียนทั้ง 5 โรงเรียนนี้สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา ได้นำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

α = สัมประสิทธิ์ของความ เชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
(Variance of single item)

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนผู้รับการทดสอบทั้งหมด

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.97 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้ มีค่าเป็นที่ เชื่อถือได้ ความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การทดลองใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงหัวหน้าสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือ

ในการกรอกแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามกลับคืนมาเพื่อหาความเชื่อมั่น

2. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

3. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือ จาก ผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ถึงผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดไปส่งให้กับผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 252 ชุด ได้รับกลับคืนมาและสามารถวิเคราะห์ได้ 232 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.06 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มประชากร

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน	72	65	90.28
2. กลุ่มหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	180	167	92.78
รวม	252	232	92.06

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาทำการวิเคราะห์โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มาทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) ของค่าตามแต่ละข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ได้กำหนด เกณฑ์ในการ แปลความหมายของคะแนน เป็น ช่วง ๆ ดังนี้

ช่วงคะแนน	0.00 - 0.49	หมายความว่าไม่มีปัญหาเลย
ช่วงคะแนน	0.50 - 1.49	หมายความว่ามึระดับปัญหาน้อยที่สุด
ช่วงคะแนน	1.50 - 2.49	หมายความว่ามึระดับปัญหาน้อย
ช่วงคะแนน	2.50 - 3.49	หมายความว่ามึระดับปัญหามาก
ช่วงคะแนน	3.50 - 4.00	หมายความว่ามึระดับปัญหามากที่สุด

3. ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อ เสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในแต่ละด้าน วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ แล้ว เรียงลำดับ ความสำคัญตามความถี่ของข้อ เสนอแนะ นำเสนอในรูปความ เรียง

การคำนวณค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ดร.มิลินทร์ สำเนาเงิน เป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบความ เรียบร้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตรต่อไปนี้¹

$$\bar{X} = \frac{fx}{n}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าคะแนน เฉลี่ย}$$

$$fx = \text{ผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนกำหนดให้}$$

$$n = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

¹ ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2525). หน้า 40.

๓. หาค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) จากสูตรต่อไปนี้ ²

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{n} - \left(\frac{\sum fx}{n}\right)^2}$$

S.D. = ค่าส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน

x^2 = ค่าคะแนนที่กำหนดให้ยกกำลังสอง

fx^2 = ผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนที่กำหนดให้ยกกำลังสอง

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การนำ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอ เป็นตารางประกอบความเรียง

² เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย